

Molenstichting Lattrop – Tilligte

Nieuwsbrief nummer 8. Februari 2004

Nieuwsbrief voor sponsors, donateurs, vrijwilligers en allen,
die de molens een warm hart toedragen

Van het bestuur,

In het jaar 2003 overleden er twee personen, die voor onze "Molenstichting Lattrop - Tilligte" van groot belang waren t.w. mevrouw A. Sniijders-Geelink en de heer J. H Borgman. Uit respect voor hun persoon zullen wij in deze nieuwsbrief uitsluitend aandacht besteden aan hun bijdragen aan het molenbehoud.

Kort nadat wij onze nieuwsbrief nummer 7 eind oktober 2003 afgedrukt hadden ontvingen wij het droeve nieuws van het overlijden van mevrouw A. Sniijders-Geelink. De Twentsche Courant Tubantia berichtte in haar dagblad van 28 november 2003 reeds, naast haar andere grote verdiensten in de gemeenschap, over haar verdiensten voor met name de "Molenstichting Lattrop - Tilligte". In deze nieuwsbrief willen wij daar toch nog eens op wijzen.

Als wethouder van de gemeente Denekamp en later de gemeente Dinkelland had zij het monumentenbeleid in portefeuille. In die functie toonde zij voortdurend een warme belangstelling voor met name de molens in de gemeente en zette zij zich in om waar mogelijk de Molenstichting Lattrop-Tilligte ter wille te zijn.

Een belangrijke rol vervulde zij bij de restauratie van de Borgelinkmolen aan de Lattropperstraat in Denekamp. Dankzij haar inzet en bemiddeling werden de problemen die met name de uitvoering van de tweede fase van de restauratie belemmerden, opgelost.

Ook voor haar was de 27^e september 2002 een grote dag, omdat op die dag eindelijk de Borgelinkmolen in volle glorie in gebruik genomen kon worden.

Uit respect voor haar persoon en haar inzet en uit dank voor haar warme belangstelling en steun hebben de molenaars onmiddellijk na ontvangst van het bericht van haar overlijden alle molens van de molenstichting te Denekamp, Lattrop en Tilligte tot na haar begrafenis in de rouwstand gezet.

Wij zullen haar in dankbaarheid blijven gedenken.

Borgelinkmolen in rouwstand

In onze vorige nieuwsbrief nummer 7 berichtten wij U eveneens over gezondheidsproblemen van onze voorzitter Herman Borgman. Na een ziekteperiode van een half jaar overleed de heer J.H. Borgman op 28 december 2003.

Ook voor hem werden uiteraard alle molens tot na de begrafenis in de rouwstand gezet.

Wij verliezen door dit overlijden een voorzitter, die mede de aanzet gaf tot de studie van de molenhistorie en de restauratie van alle vier de molens van Denekamp.

De heer Borgman was na de aanvaarding van zijn post als gemeentesecretaris in 1973 al spoedig betrokken bij de activiteiten van de commissie voor culturele zaken van Denekamp. Toen sprake was van een mogelijke restauratie van de Nicolaasmolen onder verantwoordelijkheid van de gemeente, besloot de commissie voor culturele zaken van Denekamp de geschiedenis van deze molen te beschrijven hetgeen al spoedig uitmondde in het plan dit idee uit te breiden tot alle Denekamper molens, die in de gemeente gedraaid hadden.

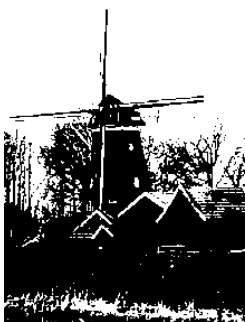
In september 1976 mondde deze activiteiten uit in het verschijnen van het boek: "Molens rond Denekamp" in het kader van "Opstellen en werkstukken van de heemkundegroep Denekamp" uitgave 1

De heer Borgman was inmiddels de medeoprichter en voorzitter van wat werd "Stichting Heemkunde Denekamp". Hij leverde zijn bijdragen aan het boek door het verzamelen van gegevens. Op 30 oktober 1976 volgde de officiële ingebruikstelling van de Nicolaasmolen door de burgemeester van Denekamp.

Vanuit zijn studie van de molenhistorie van Denekamp kende de heer Borgman de molenrestanten in de gemeente Denekamp.

Een daarvan was de Oortmanmolen in Lattrop. Omstreeks 1975 was het restant van de molenromp in verval geraakt, grote gaten in het rietdek maakten duidelijk dat de Lattropper molen onafwendbaar naar de ondergang leek te gaan. Zo ver kwam het niet. Een plaatsing op de rijksmonumentenlijst werd echter in 1978 afgewezen. Dat betekende een forse streep door de rekening, omdat hiermee ook de toegang tot het subsidiecircuït voor herstel aanzienlijk moeilijker werd.

Op 3 september 1981 werd desondanks op initiatief van de heer Borgman de Stichting Oortmanmolen opgericht, die vervolgens onder zijn voorzitterschap de molen op 7 december 1981 in eigendom verwierf. Dank zij bijzondere subsidiestromen wordt de molen in het kader van een RIBO project (leerling-werkplaats) gerestaureerd en op 12 november 1983 stelt burgemeester Norbart van Denekamp de molen in bedrijf.

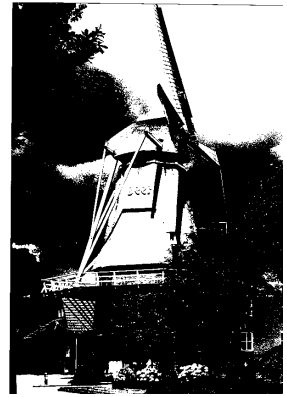

In Tilligte, zo weet de heer Borgman, staat ook een stomp. In de Tweede Wereldoorlog is de molenromp na eerder verval, tot halverhoogte afgezaagd en doet vervolgens dienst als opslagruimte voor het veevoederbedrijf van de familie Brunninkhuis. In de loop van 1982 ontstaan plannen om ook deze molen te herstellen in het kader van werkverruimende maatregelen. De Stichting Oortmanmolen neemt de voorbereidingen op zich en wordt ook eigenaar van de molen. Vandaar, dat de naam van de stichting wordt veranderd in Molenstichting Lattrop – Tilligte. De bouwkosten worden geraamd op zes ton, waarvan de gemeente Denekamp de helft voor haar rekening neemt.

Op 8 december 1984 stelt burgemeester Norbart de Westerveld Möll in bedrijf.

Inmiddels draagt de gemeente de Nicolaasmolen, die nog in beheer bij de gemeente was, over aan de "Molenstichting Lattrop - Tilligte".

In 1992 draagt de familie Borgelink de Brandehofmolen, die buiten gebruik komt, over aan de Molenstichting Lattrop-Tilligte en daarmee was een eerste stap gezet in de richting van de restauratie van de molen. Een jaar later, in 1993 slaagt de heer Borgman erin deze molen op de rijksmonumentenlijst geplaatst te krijgen. Het herstel krijgt vorm. Dat dit nog bijna tien jaar op zich zou laten wachten, vermoedde niemand. Een snelle voortgang liep vast op de regelgeving c.q. de subsidieverlening. Het bedrag dat nodig was om van de Brandehofmolen, inmiddels herdoopt tot Borgelinkmolen, weer een maalvaardige molen te maken loog er dan ook niet om. In 1996 komt dan het herstel eindelijk op gang. Deze eerste restauratiefase komt in 1998 gereed, maar daarna ligt het werk twee jaar stil in verband met problemen met de financiering. Uiteindelijk stelt burgemeester mr. F.P.M. Willeme van de gemeente Dinkelland samen met mevrouw A.E. Snijders - Geelink, de wethouder voor monumentenzorg, na de voltooiing van de restauratie, de molen op 27 september 2002 in bedrijf.

Wie er niet bij was kan zich nauwelijks voorstellen, welk een inspanning, creativiteit en overleg het heeft gekost om deze molens in hun huidige toestand te herstellen. Vele teleurstellingen en tegenslagen waren het deel van de heer Borgman en zijn medestanders. Ondanks het feit, dat het niet lukte om voor de Oortman- en de Westerveldmolen de status van rijksmonument te verkrijgen kwam de restauratie tot stand. De Borgelinkmolen verwierf de status van rijksmonument pas na procedures tot bij de Raad van State.

Een landelijk maandblad voor de molenwereld "Molenwereld" meldt onder de titel "De Denekamper victorie" in december 2002:

"In 1972 maakte ik (redacteur J.S.Bakker) kennis met de molens van Denekamp. Niets dan lof voor de watermolen van Singraven, maar de vier windmolens in de gemeente waren zonder uitzondering puinhopen; een kwartet brandhout. Met de inbedrijfstelling van de Borgelinkmolen op 27 september is dit brandhout herschapen in volwaardige windmolens; de een nog mooier dan de ander. In een oud jaarboekje van De Hollandsche Molen wordt Limburg 'een knekelhuis van molenresten' genoemd. In Overijssel ging dat in 1972 op voor de gemeente Denekamp. Voor geen der vier molens was in 1972 eigenlijk enige hoop".--- "In 1972 was de situatie voor eigenlijk alle vier de molens uitzichtloos, hooguit wat meer uitzichtloos voor de een dan voor de ander. De keer ten goede, en dat voor alle vier de molens, was in 1972 volmaakt onvoorspelbaar. Het succes is dan alleen te verklaren dankzij een vastberaden houding en een aftasten en uitbuiten van alle denkbare mogelijkheden door de betrokkenen, waarbij in de eerste plaats gedacht moet worden aan het samenspel tussen de gemeente en de molenstichting. Het is niet allemaal vanzelf gegaan; men heeft er voor geknokt; zich offers getroost. De moeilijkheden zijn de Molenstichting niet bespaard gebleven".--- "De manier waarop men zich niet uit het veld liet slaan roept alleen maar respect op".--- " Er is een man die zich bij deze 'veldslag om de Denekamper molens', die uitliep op de 'Denekamper victorie' wel op een heel bijzondere manier heeft onderscheiden en dat is de voorzitter van de Molenstichting Lattrop-Tilligte, de heer J.H. Borgman. Hij heeft hier zo ongeveer een kwart eeuw in gestoken. Natuurlijk was hij de enige niet. Het is wel zeer de vraag of het zonder zijn tomeloze inzet en vastberadenheid tot een dergelijk goed einde gekomen zou zijn. Jaren geleden stond er in De Molenaar een artikelenserie: 'Een gemeenschap krijgt de molen die zij verdient'

Denekamp heeft zijn vier wind- en die ene watermolen verdiend summa cum laude!"

Voor zover de mening van een onafhankelijk en deskundig buitenstaander, de heer J.S.Bakker.

Vooraf dank zij de inzet van Herman Borgman beschikt de gemeente Dinkelland nu over volledig gerestaureerde en maalvaardige molens te Denekamp (2), Lattrop en Tilligte.

Deze molens vormen op zich een blijvende nagedachtenis aan onze bescheiden voorman.

Het Genootschap van oud-secretarissen van carnavalsvereniging “De Kötteleern” onderscheidde Herman Borgman op 16 februari 2003 als “Beste Peer”. Hij kreeg de bronzen Peer vanwege zijn energieke wijze van optreden als bestuurder van de Molenstichting.

Ook “Het Genootschap van oud-secretarissen” onderkende daarmee de grote verdienste van Herman, die dan 25 jaar moest hij opboksen tegen procedures, regels en tegen iedereen die maar iets over het molenbestand in Denekamp te zeggen had. Waar een ander het bijltje er al lang bij neer zou gooien, ging Herman Borgman door om het beoogde resultaat te bereiken.

Bescheiden als Herman was, moest hij nadenken of hij deze prijs wel in ontvangst kon nemen. Achteraf was hij heel trots op deze erkenning.

Herman Borgman en echtgenote bij de uitreiking van De Beste Peer.

De heer Borgman was ook initiatiefnemer tot oprichting van de Stichting "Denekamper Molenvrienden" in 1997. Met deze stichting beoogde hij een breder draagvlak te creëren voor het behoud, de instandhouding en het blijvend functioneren van de molens in Denekamp.

Wij zullen hem blijven gedenken in dank en met respect.

**Deze Nieuwsbrief kwam tot stand in samenwerking van
"Stichting Denekamper Molenvrienden" en de "Molenstichting Lattrop - Tilligte"
Redactie: Nico Brunninkhuis en Fons Laagland**